

Veiligheid en gezondheid – risicobeoordeling en maatregelen

Bedrijfsgegevens	CP: AF 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.4.3 & 3.6.1
Naam bedrijf:	
Naam zaakvoerder:	Datum:

- De beoordeling dient jaarlijks hernomen te worden en aangepast in geval van nieuwe en/of veranderende omstandigheden (toestellen, producten).
- De risicobeoordeling betreft gevaren die betrekking hebben op veiligheid en gezondheid van de medewerkers.
- Zie DOC 5 in geval van ongevallen.
- De toestellen en producten – die aanwezig en in gebruik zijn op het bedrijf en mogelijks een gevaar inhouden bij gebruik – worden aangeduid – zie (1) in tabel.
- Alle gebruikers van toestellen en producten wordt aangeraden voorzichtig te zijn en algemene voorzorgsmaatregelen in acht te nemen.
- Voor bepaalde toestellen en producten kan het gebruik beperkt worden tot specifieke gebruikers – zie (2) in tabel. In de personeelsregistratie worden de specifieke gebruikers aangegeven.
- Voor bepaalde toestellen en producten gelden daarenboven bijzondere aandachtspunten, instructies en maatregelen – zie (3) hierna.

(1) Aanwezigheid op het bedrijf

(2) Maatregelen voor het omgaan met toestellen en producten – gebruikers

	(1) Aanwezig	(2) Gebruikers		
		Alle personeelsleden	Enkel bedrijfsleider	Specifieke personeelsleden
Opslag chemicaliën				
Stroomgroep				
ULO-frigo				
Toestellen				
Draaiende / roterende elementen				
Grondbewerkingsmachine(s)				
Grondboor				
Heftruck(s)				
Maaier en/of frees				
Oogstmachine(s)				
Pallokkantelaar				
Plukstelling				
Pneumatische snoeigroep				
Sorteermachine				
Spuittoestel(len)				
Tractor(en)				
Transportband(en)				
Zaai- en/of plantmachine(s)				
Ander toestel: ...				
Ander toestel: ...				
Producten				
Biociden				
Gewasbeschermingsmiddelen				
Meststoffen				
Onderhoudsproducten				
Ontsmettingsmiddelen				
Ander product: ...				
Ander product: ...				

(3) Aandachtspunten en maatregelen voor het omgaan met toestellen en producten – instructies

GEVAARLIJKE TOESTELLEN

- Medewerkers die werken met gevaarlijke toestellen, zijn ingelicht over de mogelijke gevaren en hoe met de toestellen om te gaan om ongevallen te voorkomen

STROOMGROEP

- Laten keuren

ULO-FRIGO

- Cellen voldoende verluchten voor het openen (via deur of venster)
- Tweede persoon aanwezig bij staalname, voor interventie bij ongeval
- Zorgen voor gemakkelijk te bereiken stalen
- Loopbruggen naar vensters voorzien van leuning
- Deurgrendel wegnemen of op slot tegen ongewenst openen
- Verplichte waarschuwingsborden duidelijk zichtbaar aanwezig, mogelijk ook in vreemde talen
- Geschreven procedures om een cel te betreden
- Zuurstofgehalte nakijken vooraleer een cel te betreden
- Medewerkers en bezoekers op de hoogte brengen van gevaren van ULO

DRAAIENDE en ROTERENDE ELEMENTEN

- Bewegende en roterende elementen en delen afschermen
- Geen losse haren
- Geen loshangende kledij

GRONDBOOR

- Aandacht – door de aftak as aangedreven boren vallen niet onmiddellijk stil
- Blokkeerbeveiliging bij boor met directe motor

HEFTRUCK (zie ook richtlijnen heftruckchauffeurs)

- Veiligheidscabine / veiligheidsgordel / veiligheidsbeugel voorzien en gebruiken
- Laadstation voldoende ventileren
- Bedieningsaanwijzingen zijn leesbaar
- Zorg voor een goed onderhoud van de heftruck, in het bijzonder de hefinrichting, de remmen en de signalisatie-instrumenten
- Heftrucks die 's nachts of op donkere plaatsen worden gebruikt, moeten voorzien zijn van een verlichtingsinstallatie die aangepast is aan het uit te voeren werk
- Zorg dat de bestuurder een zo goed mogelijk zicht kan behouden op de last en de omgeving – onder ander propere, niet gebarsten ruiten indien van toepassing
- Zorg voor intacte en propere spiegels op het voertuig
- Laat nooit personen meerijden op de lepels of achterzijde van de heftruck of andere plaatsen
- Gebruik de heftruck niet als hoogtewerker
- Rijd met de heftruck nooit op sterk hellende oppervlakken
- Wees extra aandachtig bij natte vloer, korte bochten en oneffen oppervlakken
- Kijk niet enkel naar de last, maar ook in de rijrichting van het toestel
- Let bij het rijden of het neerlaten van een last op voor de voeten van omstanders
- Maak omstanders attent op de beweging die je wil maken met het voertuig
- Hef enkel stabiele ladingen die niet gemakkelijk kunnen omvallen
- Er wordt niet meer gewicht vervoerd dan een veilig gebruik toelaat

MAAIER en/of FREES

- Afschermen van messen, hamers en klepels
- Machines stoppen vooraleer eer aan gewerkt wordt
- Machines stil leggen bij verlaten van de trekker

PALLOXKANTELAAR

- Hulpmiddel voorzien voor het verwijderen van het laatste fruit en de beschermdoek

PLUKSTELLING

- Voldoende stabiliteit
- Niet gebruiken voor personenvervoer

PNEUMATISCHE SNOEIGROEP (zie ook richtlijnen voor veiligheid bij snoei)

- Drukvat voldoende onderhouden – condenswater afdalen na iedere werkdag
- Drukvat om de vijf jaar testen (+300 liter)
- Drukvat ontluichten voor transport
- Veiligheidsventiel niet eigenhandig bijregelen

SPUITTOESTEL

- Laten keuren
- Ventilatoren afschermen
- Zo goed mogelijk uit de spuitstroom blijven
- Trekker voldoende afsluiten
- Geen vloeistofleidingen in de trekker
- Voldoende stabiliteit door goede breedte/hogte verhouding
- Nodige bescherming gebruiken bij vullen en onderhoud van het toestel

TRACTOR

- Aftak as voorzien van beschermkappen
- Originele koppelingsbouten
- Jaarlijks filter van cabine vervangen
- Voldoen aan de wegcode

Opslag van GEVAARLIJKE PRODUCTEN

- Sluit verpakkingen na gebruik af
- Sla schoonmaakmiddelen altijd gescheiden op van gewasbeschermingsmiddelen
- Sla schoonmaakmiddelen in de daarvoor bestemde kast of ruimte op en zet ze in de daarvoor bestemde lekbakken, waarbij chloor nooit bij zuur reinigingsmiddel wordt opgeslagen
- Sla gewasbeschermingsmiddelen op volgens de wettelijke bepalingen
- Bewaar beschermende kledij niet in het fytolokaal of de fytokast

Gebruik van GEVAARLIJKE PRODUCTEN

- Gebruik de op de verpakking vermelde concentraties
- Bereken en stem het gebruik van chemicaliën en gewasbeschermingsmiddelen vooraf af op het gebruik en de te behandelen oppervlakte zodat niet meer dan de noodzakelijke hoeveelheden worden gebruikt
- Meng alleen chemicaliën die hiervoor geschikt zijn
- Draag beschermende kledij bij het werken met agressieve producten, onder andere oogbescherming
- Maak beschermende kledij direct na gebruik schoon.
- Bij gebruik van apparatuur wordt deze nadien leeg en schoon gemaakt om menging van chemicaliën te voorkomen
- Zorg ervoor dat er stromend water in de buurt is in geval van een ongeval
- Wees op de hoogte van het telefoonnummer van de dichtstbijzijnde huisarts in geval van een ongeval

Bereiding en toepassing van GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN

(zie ook richtlijnen bij aanmaak van spuitvloeistoffen)

(zie ook richtlijnen bij toepassen van gewasbeschermingsmiddelen)

- Medewerkers die werken met gewasbeschermingsmiddelen hebben veiligheidsinstructies gehad en dragen beschermende kledij
- Lees zorgvuldig het etiket

Beschermende kledij

- Steeds handschoenen gebruiken die voldoende lang en waterdicht zijn
vb. nitril handschoenen – 0,38 mm dikte, 330 mm lengte, aangepaste maatvoering
- Een waterdichte overall die uitsluitend voor dit werk wordt aangewend
vb. PE-gecoate neveldichte TYVEK overall die bescherming biedt tegen chemische druppels (type 6) uitgerust met vaste capuchon en lichte kunststof rits
- Rubberen laarzen
vb. PVC of nitril rubberen laarzen voorzien van stalen tip (en zool) EN 354/S4 of S5

Gelaatsbescherming

- Adembescherming steeds in functie van het aangewende product en de toepassing / blootstelling. Centraal staan de richtlijnen die op de verpakking van het product of de fiche staan
- Het gebruik van een veiligheidsbril met volledige drukvrije aansluiting aan het aangezicht en bestand tegen vloeistofdruppels en -spatten en stof is aan te raden
- Voor de verwerking van granulaten volstaat een stofmasker type EN 149:2001 type FFP2. Deze maskers bieden géén bescherming tegen gassen en/of dampen
- Indien de telers gedurende de bereiding of verdeling worden blootgesteld aan gassen en/of dampen (lees af van de gebruikshandleiding of MSDS van het product) dient een masker te worden voorzien met actieve kool (meestal type A – organische dampen, maar ook type B – anorganische dampen of een ander type is niet uitgesloten). In dit geval dient u over te schakelen naar een half-gelaatsmasker met filterbus.
- Bij zeer intensief gebruik is het zinvol om het aanschaffen van andere gebruiksvriendelijkere systemen te overwegen (vb. met luchtkappen met verse lucht toevoer).
- Lege verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen worden minstens driemaal gespoeld met water
- Het spoelwater van de lege verpakkingen wordt in de tank gevoegd.

Andere aandachtspunten in verband met veiligheid, gezondheid en welzijn op het bedrijf

...

...

...

...

...

Richtlijnen HEFTRUCKCHAUFFEURS

De verantwoordelijkheden van de heftruckchauffeur

- Verantwoordelijkheid naar veiligheid van werknemers en bezoekers
 - Hij houdt zich aan de richtlijnen voor veiligheid
 - Hij neemt nooit risico's in onvoorziene omstandigheden
 - Hij waakt niet alleen over zijn veiligheid, maar ook over deze van anderen
- Verantwoordelijkheid betreffende de vervoerde last
 - Hij vergeet de waarde van de lading niet
- Verantwoordelijkheid betreffende de heftruck
 - De heftruck is een zeer duur toestel en moet bijgevolg met zorg behandeld worden

Dagelijks nazicht voor vertrek

- Goede staat van de vorken
- Afstand van de vorken aangepast aan de te vervoeren vracht
- Vergrendeling van de vorken
- De lading van de batterij

Het is strikt verboden

- Alcoholische dranken te gebruiken tijdens het werk
- Personen te vervoeren of op te heffen met de heftruck
- Vrachten voort te duwen met de heftruck
- Een heftruck zonder bestuurder in de doorgang achter te laten
- Een heftruck achter te laten met de sleutel in het contactslot
- Een heftruck achter te laten met een vork dat niet aan de grond staat
- Met de vork in de hoogte rond te rijden, zelfs als men niet geladen is
- Bruusk te remmen of bochten te nemen tegen hoge snelheid

Veiligheidsregels die bij het gebruik van de heftruck moeten worden toegepast

- Wanneer u een defect vaststelt, parkeer de heftruck op een veilige plaats, verwijder de contactsleutel en verwittig de bedrijfsleider
- Pallets, kisten en palloxe in slechte staat betekenen een ernstig gevaar; gebruik ze niet voor transport
- Tonnen, motoren en andere weinig stabiele lasten moeten dusdanig geklemd worden dat ze niet van de vorken kunnen vallen
- Rem geleidelijk, vooral op een glad wegdek
- Rij nooit met vochtige handen of schoenen
- Pas de snelheid aan aan het wegdek
- Hou rekening met de vrije hoogte van doorgangen
- Denk eraan uw voeten binnen het profiel van de heftruck te houden
- Hou uw gedachten bij de last in de bochten, vooral als de last buitenmaats of weinig stabiel is
- Rij steeds, ongeacht of u een last vervoert of niet, met de vorken op 15 à 20 cm boven de vloer
- Bij stilstand moeten de vorken, uiteinden inbegrepen, steeds op de grond rusten
- Kijk steeds in de rijrichting en rij tegen een matige snelheid
- Wees vooral voorzichtig bij doorgang; vertraag en toeter zo nodig om bezoekers te waarschuwen
- Neem bochten tegen een kleine snelheid
- Rij achterwaarts wanneer de zichtbaarheid onvoldoende is door de omvang van de lading

Richtlijnen voor veiligheid bij SNOEI

- Gebruik goed onderhouden snoeimateriaal
- Een scherpe schaar is ook minder belastend voor hand en pols
- Pas op met uw vrije hand – hou de zaag steeds in de vrije hand
- Laat na iedere snoeidag het condenswater uit het drukvat
- Regel het veiligheidsventiel niet bij – ontploffingsgevaar
- Berg het materiaal terug op na de werkdag
- Steek de schaar nooit in uw broekzak
- Waarschuw de bedrijfsleider bij problemen

Richtlijnen bij aanmaak van SPUITVLOEISTOFFEN

- Beschermkledij dragen
- Vat voor de helft vullen met water
- Benodigde hoeveelheden spuitmiddel afwegen
- Lees ook de veiligheidsvoorschriften, dosering en mengrichtlijnen op het etiket
- Los de poeders en korrels eerst apart op in een bak; vloeistoffen moeten zo in het vat
- Geef het mengsel voldoende tijd om op te lossen en zorg voor een goede menging
- Spoel de verpakkingen minstens drie keer uit
- Los niet alle middelen tegelijk op; doe dit telkens per middel
- Vul het vat verder tot de gewenste hoeveelheid; let op voor het overlopen van het vat
- Vermijd contact met ogen, mond, handen, enz.; gebeurt dit toch: voldoende lang afspoelen met water
- Rook, eet en drink niet tijdens de werkzaamheden
- Berg de lege verpakking op

Richtlijnen bij toepassen van GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN

Voorzorgen tijdens de bereiding en het spuiten

- Draag steeds handschoenen tijdens de bereiding – 95% van de spuitvloeistof die op de uitvoerder terecht komt, komt op handen en voorarmen

Veiligheidstips tijdens de werkzaamheden

- Nooit eten, drinken of roken
- Niet in het aangezicht wrijven
- Middelen op de huid direct afspoelen met proper water
- Vermijd stuiven van poeder tijdens de bereiding
- Gebruik een scherp mes of schaar voor het openen van de verpakking
- Bereiding van de spuitvloeistof: buiten – steeds met de wind in de rug; binnen – enkel met afzuiging
- Vermijd spatten bij het openen van verpakking of het vullen van de tank
- Lees aandachtig de richtlijnen: wat te doen bij vergiftiging en de lijst met telefoonnummers bij ongevallen
- Bescherm uw gehoor – draag oorbeschermers
- Controleer de doppen voor iedere bespuiting
- Vervang luchtfilter van de cabine regelmatig
- Doe de deur van het fytolokaal steeds op slot

Voorzorgen om de veiligheid van de omgeving te vrijwaren

- Sluit de doppen die niet nodig zijn voor de gewasbescherming – bijvoorbeeld bij het inrijden van een jong perceel na toepassing in een volwassen aanplant; sluit de doppen die over het gewas spuiten
- Sluit de kranen aan de wendakker
- Spuit de randrijen enkelzijdig, tweemaal in tegengestelde richting, naar het perceel gericht
- Pas extra op langs sloten, beken, kanalen, vijvers en ander oppervlaktewater
- Hou rekening met de verplichte bufferzones
- Hou extra rekening met de nabijheid van bebouwing, tuinen, fiets- en voetpaden en dieren in aanpalende weiden
- Vermijd drift door een juiste doppenkeuze; geen te hoge druk en door rekening te houden met de windsnelheid bij het spuiten

Draag steeds aangepaste beschermkledij

